

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický týdeník

1/2021

*Příští číslo vyjde
13. ledna 2021*

Z obsahu

** Advent pro celý rok*

** Událost Mesiáš*

6. ledna 2021

ročník 106

cena: 13 + 3 Kč

Poselství k 1. neděli po Zjevení Páně

**„BUĎTE MILOSRDNÍ, JAKO JE
MILOSRDNÝ VÁŠ OTEC“
LUKÁŠ 6,36**

Covidová doba nám mnoho vzala. Chybí život církve s pravidelným setkáváním, slavením eucharistie, společnými modlitbami, zpěvem a mnohým dalším. Po většinu loňského roku jsme se nesměli scházet v církevních budovách. Větší-

na křesťanů je odkázána na online přenosy bohoslužeb, které jsou důležitou náhražkou, ale nemohou dát vše. Jak můžeme ze svého omezení vytěžit ovoce? Ježíš ve svém kázání klade velký důraz na milosrdenství. Máme být milosrdní k lidem kolem sebe. To je zřejmě navázání na starozákonní výzvy, že Hospodin cení milosrdenství více než oběti (Oz 6,6). Hebrejské slovo pro milosrdenství zní „chesed“ a zahrnuje milosrdenství ve vztahu k člověku a zbožnost ve vztahu k Bohu.

Pandemie nám mnoho vzala, ale bratrské heslo pro nový rok 2021 nám přináší inspiraci a konkrétní program. Můžeme projevovat milosrdenství k druhým lidem a dát mu přednost před našimi běžnými zvyky a způsoby jednání. Manželé, rodiče s dětmi, prarodiče, tráví většinou společně více času. Domácí izolace někdy přináší nervozitu, podrážděnost, kritičnost, psychickou únavu a někdy i deprese. Jak dnes vyniká milosrdenství k člověku, který je unaven, v ekonomických problémech, někdy na konci svých sil. Jiný padl do hří-

chu a potřebuje duchovní i praktickou pomoc. Milosrdenství je třeba i ve vztahu k dětem či ke stárnoucím rodičům, kteří trpí senilitou. Dnes je důležité být milosrdný k unaveným zdravotníkům, přetíženým prodávacům a dalším pracovníkům veřejných služeb.

Milosrdenství se podle Ježíše má projevit dokonce i v lásce k nepřítelům, v půjčování a dávání. Milosrdný člověk podle Ježíše činí druhým dobře, žehná jim a modlí se za ně. Nepočítá křivdy a jedná s druhými podle toho, jak chce, aby druzí jednali s ním. Koncept „chesed“ je klíčový pro následování Krista a službu Bohu i lidem. Vánoční evangelium nám připomnělo inspirativní příklad Božího milosrdenství. Nemilosrdně jednající křesťan se distancuje od Božího milosrdenství. Jako Boží děti se prakticky učme být k druhým laskaví, milosrdní, jak nás k tomu vede příklad Božího milosrdenství.

**Pavel Černý,
kazatel Církve bratrské
předseda Kostnické jednoty**

Hledání Krále

Možná to víte, že před Vánocemi (21. a 22. prosince) na obloze znovu svítila Betlémská hvězda. Tedy přesněji: byla možnost pozorovat velké přiblížení planet Jupitera a Saturna, které vizuálně téměř splynou v jednu zářící hvězdu. Podle odborníků astronomický úkaz, který kolem začátku letopočtu vedl do Betléma pověstné „mudrce z východu“. Stalo se tak poprvé od roku 1226. K po-

dobnému přiblížení sice došlo ještě také v roce 1623, tehdy je ovšem nebylo možné ze Země pozorovat. Vypravíme se po příkladu cizinců z evangelia hledat Krále? Ne, nepůjdeme. Tajemství zářivé hvězdy už dávno před námi odhalili právě zmínění muži. V jejich příběhu Bůh nezve čtenáře do Betléma, ale přímo k Ježíši.

Evangelista Matouš otevírá před

(Mt 2,1–12)

námi hranice judské provincie a svým vyprávěním ukazuje, že události v Betlémě nemají jen regionální, ale celosvětový význam. Netýkají se jen utlačovaného židovského národa, ale také ostatních národů a civilizací. Právě tajemní mágové, kněží pohanského kultu se stávají svědky jedné z klíčových událostí dějin spásy.

Dokončení na str. 2

Kde potkáš Krista?

MOTTO: „Nevěřil bych v Boha, který by byl snadno pochopitelný. Je pro mne tajemstvím, které je tak blízko mne, že je blíže mne než jsem já sám sobě. Bůh je pro mne tajemstvím, ke kterému se budu stále přibližovat. Je tajemstvím, o kterém vím, a jsem přesvědčen, že je, ale nikdy nebudu plně vědět JAK je. Je tajemstvím, které člověka naplňuje úžasem. Člověk s Bohem, s Tajemstvím, prožívá stále nová a nová dobrodružství, a nově a nově může ve svém životě žasnout. A v tom je krása opravdové víry, opravdového vztahu k Bohu.“ (sv. Augustin)

Když jsem se prvně seznámila se životem a myšlenkami Matky Terezy z Kalkaty, nechala jsem se úplně prodchnout její prostou vírou a kristovskou láskou, s kterou se vydávala lidem, jimž sloužila. Snad jsem si to uvědomovala o to více, o čem jsem byla vzdálenější té síle, obětavosti a schopnosti přijímat nuzné, špinavé, ztrápené. Je pravda, že jsem se vždycky snažila pomoci tam, kam mne postavila profese speciálního pedagoga, ale ve srovnání se službou Matky Terezy bylo mé počínání skoro trapné. Přišly i chvíle, kdy jsem neunesla díky svých "vděčných pacientů" nebo jejich rodin. Jejich uznání mne často zahanbovalo, bylo mi nepříjemné. Přitom ta profesionálka ve mně bývala sama nad sebou celá pryč uspokojením a sebeúctou.

"Každý den něco dobrého pro Krista" - je jeden z článků víry Matky Terezy. Kéž by se mi to dařilo! Kolikrát jsem byla tak upachtěná a zdivočelá všemi těmi nároky svých klientů a pacientů, že jsem na Boha ani nepomyslela. A jestli, tak zcela okrajově - ano, já vím, že tu někde jsi, že tu jsi se mnou, mám tě za to moc ráda, děkuji ti za ochranu a že mi fandíš, ale nezlob se, teď zrovna na tebe nemám moc času.

Někteří mi říkali - je na tobě vidět, že jsi křesťanka, takové úkoly by jen tak někdo nezvládl. Jenže já věděla, že mám síly za dva nebo tři, a že to klidně zvládnou, i když udýchaná. A doufala jsem a věřila, že si z toho něco Bůh vezme i pro sebe, když bych tak ráda něco pro něho dělala, něco dobrého každý den...

Dalším článkem z pomyslné věrouky Matky Terezy bylo pro mne naprosto nepochopitelné zjevení "Kristovy tváře v každém trpícím, v každém odsouzeném, kterému mám sloužit". Co tím myslí, ptala jsem se často - jak mohu vidět Kristovu tvář ve sjetém fetákově, mongoloidním dítěti, v uslintaném špinavém dědovi v čekárně Hlavního nádraží, v našminkované šlapce v Perlovce, atd. Oni všichni svým způsobem trpí, ale oni

Pokračování na str. 2

AKTUALITA: NOVOROČNÍ EKUMENICKÁ SLAVNOST V NÁVSÍ U JABLUNKOVA

Novoroční ekumenická slavnost je příležitostí, kdy se lidé z různých denominací scházejí, aby se společně modlili a aby vyprošovali Boží požehnání pro celý začínající rok. Organizátorem slavnosti je Ekumenická rada církví a hostitelskou církví se tentokrát stala Slezská církev evangelická a. v. Bohoslužba proběhla od 18 h v jejím kostele v Návsí u Jablunkova. Slavnost vedl místní pastor Jan Fojcik a v kázání promluvil biskup Tomáš Tyrllík. Evangelický kostel v Návsí je jedním z luterských tolerančních kostelů na Těšínsku. Je chráněn jako kulturní památka. Evangelická modlitebna v Návsí byla vystavěna v letech 1817–1820 a nahradila starší dřevěnou modlitebnu z roku 1791. Dobová pamětní deska upomínající na výstavbu kostela je zajímavým dokladem nářečí, používaného počátkem devatenáctého století na pomezí tehdejšího rakouského a pruského Slezska (z jazykového hlediska je můžeme označit za přechodový dialekt mezi češtinou a polštinou). Kazatelna byla původně umístěna nad malým oltářem v apsidě. Roku 1835 byl v kostele umístěn současný oltář, zhotovený dle nákresu pastora Jana Winklera a kazatelna byla umístěna k boku chrámové lodi. K modlitebně byla roku 1849 přistavěna věž a byl na ni zavěšen zvon. V roce 1858 přibyl druhý a v roce 1870 třetí zvon. Zvony byly rekvírovány na válečné účely v roce 1916 a po válce nahrazeny třemi menšími provizorními ocelovými zvony a v roce 1936 třemi mosaznými zvony, z nichž dva byly konfiskovány v roce 1942 a na věži zbyl pouze nejmenší o hmotnosti 200 kg. V 90. letech 19. století byly v kostele instalovány nové varhany, které byly nahrazeny současnými varhanami z roku 1953. Tři křišťálové lustry jsou z roku 1964. V 70. letech 20. století se uskutečnila generální rekonstrukce kostela, v rámci které byl kostel pokryt měděnou střešní krytinou. V roce 1990 byly na věž zavěšeny dva nové zvony o hmotnosti 700 kg a 400 kg. Roku 2019 došlo k revitalizaci interiéru kostela. V areálu kostela stojí budova bývalé evangelické školy (založené v roce 1808) a budova fary.

(hb)

ŽIDOVSKÁ OBEC V PRAZE MÁ STARONOVÉHO PŘEDSEDU

Předsedou Židovské obce v Praze bude i další čtyři roky František Bányai. ČTK o tom 20. prosince informoval sekretariát obce. Bányai se stal předsedou loni na jaře poté, co zemřel jeho předchůdce Jan Munk. Sám Bányai (73) byl předtím předsedou pražské židovské obce již v letech 2005 až 2012.

Židovská obec v Praze sdružuje lidi židovského vyznání, národnosti nebo původu, kteří mají trvalý pobyt v oblasti její územní působnosti nebo mají k Praze jiný vztah a nejsou příslušníky jiných církví nebo ne-židovských náboženských společností. Účelem a posláním obce je zajišťovat zejména náboženský a kulturní život svých členů a přispívat k zajištění jejich sociálních a zdravotních potřeb.

Pražská židovská obec má dlouhou a bohatou historii, která sahá do 10. století. Jsou s ní spjata jména mnoha významných osobností - rabínů, náboženských myslitelů, filosofů, historiků, spisovatelů, umělců, třeba legendárního filosofa, kabalisty a reformátora Jehudy ben Becalel zvaného rabi Löw či Maharal, mecenáše a stavitele ghetta Mordechaje Maisla nebo spisovatele Franze Kafky.

Stejně jako židovské komunity v jiných zemích Evropy, byla i komunita v Čechách vždy ve větší či menší míře vystavena náboženskému, hospodářskému i fyzickému nepřátelství. Až do holokaustu nebylo vraždění Židů tak rozsáhlé jako v německých zemích, ve Španělsku, na Ukrajině či v Rusku. I v českém prostoru ale byly pogromy, největší byl v Praze roku 1389, kdy bylo vypáleno ghetto a zavražděno na 3000 jeho obyvatel. Na počátku druhé světové války žilo na území České republiky 118 000 Židů. Během války jich asi 80 000 zahynulo v nacistických vyhlazovacích táborech - jejich jména jsou vepsána do zdi Pinkasovy synagogy v Praze. Na počátku deportací do koncentračních táborů v listopadu 1941 bylo v Praze 39 395 Židů, z nichž přežilo jen 7540, uvádí web obce. V poválečných letech se mnoho přeživších vystěhovalo do Izraele a do jiných zemí, další vlna emigrace přišla po sovětské invazi v letech 1968 a 1969. V Česku zůstalo nakonec asi 12 000 židů - největší komunitu představovalo hlavní město.

podle ČTK

ARCIBISKUPSTVÍ INVESTOVALO 100 MILIONŮ

U ZADLUŽENÉ SPOLEČNOSTI

Olomoucké arcibiskupství investovalo 100 milionů korun ve fondu Arca Capital CEE patřícího do zadlužené česko-slovenské skupiny Arca Investments. Nyní se církev snaží vymoci peníze zpět. Uvedl to server Seznam Zprávy. Skupina, sídlící na Slovensku, má dluhy v řádu stovek milionů eur, tedy v přepočtu v řádu miliard korun. Arcibiskupství uvedlo, že klienti skupiny byli podvedeni. Spolumajitel skupiny Rastislav Velič serveru řekl, že představí plán uspokojení věřitelů. "Arcibiskupství olomoucké koupilo krátkodobý investiční instrument, jehož výtěžek měl být použit pro charitativní účely a k rekonstrukci historických památek. Bohužel se však stalo jedním ze stovek klientů, kteří byli podvedeni," řekl serveru mluvčí arcibiskupství Jiří Gračka. "Aktuálně činíme veškeré potřebné právní kroky a využijeme všechny možnosti k uspokojení vzniklé škody," doplnil. Většinový spoluvlastník Arcy Velič serveru řekl, že církev patří k větším investorům skupiny a že Arca brzy představí komplexní plán, jak věřitele uspokojit. Dříve však uvedl, že skupina nevyplatí všechny své závazky v plné míře. Arcibiskupství peníze investovalo na jaře 2020. Už v červnu pak Arca Investments požádala na Slovensku o ochranu před věřiteli. Arcibiskupství člověka, který nesl za investici odpovědnost, propustilo. Podle mluvčího také přijalo opatření, aby se podobné riskantní finanční kroky neopakovaly. "Byla posílena pravomoc ekonomické rady diecéze tak, aby byla v budoucnu vždy zapojena do rozhodování o všech významnějších investičních záměrech. Tato ekonomická rada byla navíc posílena o další zkušené členy," uvedl Gračka.

www.christnet.eu

VATIKÁN: OČKOVÁNÍ JE PŘIJATELNÉ I PŘES VYUŽITÍ BUNĚK PLODŮ

Nechat se očkovat proti covidu-19 je podle Římskokatolické církve morálně přijatelné i v případě, že se vakcíny opírají o výzkum, který využil tkáně potracených plodů. Oznámila to 21. prosince 2020 vatikánská Kongregace pro nauku víry a dodala, že se na ni v posledních měsících s tímto dotazem obraceli věřící. Informovala o tom agentura AP.

Ačkoliv je podle učení Římskokatolické církve umělé přerušení těhotenství závažným hříchem, Vatikán dospěl k závěru, že je "morálně přijatelné obdržet vakcínu proti covidu-19 (od společností), které použily buněčné kultury z potracených plodů" při výzkumném a výrobním procesu.

Platí to v případě, kdy vakcíny, které jsou z "etického hlediska v pořádku", nejsou veřejnosti dostupné. Kongregace v prohlášení upozorňuje, že ačkoliv v některých zemích můžou být dostupné různé vakcíny, "zdravotnické úřady nepovolují občanům, aby si očkovací látku vybrali".

To, že je morálně přípustné nechat se očkovat proti nemoci covid-19, uvádí ve stanovisku k očkování i Česká biskupská konference. Na druhou stranu nelze podle českých biskupů nikoho diskriminovat kvůli rozhodnutí nenechat se očkovat.

Použití tkáně plodů pro vývoj vakcín není ničím neobvyklým, uvádí agentura DPA. Při výzkumu se o ně opíraly i společnosti Pfizer a BioNTech, jejichž vakcíně dnes podmíněčnou registraci udělila Evropská komise, či firmy Moderna a AstraZeneca. V případě poslední jmenované očkovací látky výzkumníci využili klonovaných buněk, které pocházely z ledviny plodu potraceného v roce 1973, uvedl mluvčí Oxfordské univerzity, která se na vývoji vakcíny podílela.

V České republice a v dalších zemích Evropské unie se mělo začít očkovat v neděli 27. prosince. Nejdříve měli přijít na řadu zdravotníci a klienti sociálních ústavů.

podle www.christnet.eu

Hledání Krále

Dokončení ze str. 1

Není vůbec samozřejmé, že tento příběh v Bibli máme. Oni se totiž Židé o hvězdy nějak zvlášť nezajímali, lépe řečeno zajímat nesměli. Uctívat hvězdy jako božstva, dotazovat se na Boží vůli prostřednictvím hvězd, věstit budoucnost na základě toho, co se děje v hvězdném prostoru, bylo čiré pohanství, proti kterému ve staré době vystupovali proroci. Židé to ve své víře měli jinak. Slunce, měsíc, hvězdy – to všechno patřilo ke stvořenému světu, který ukazoval na Stvořitele. A zahledět se do hvězd, zkoumat jejich dráhy a navíc přemýšlet nad tím, co ten svět nahoře znamená, to nebyla Boží cesta pro vyvolený národ. Měli Zákon, proroctví, bohoslužbu a chrám.

Přesto v evangeliu tento příběh máme a sledujeme, jak Bůh mluví řečí hvězd k lidem jiné kultury a jiného náboženství. Mluví k nim jazykem, kterému rozumí, a navíc s nimi mluví o jejich potřebách a nadějích. Z historických pramenů víme, že vyspělá babylonská civilizace prochází v té době hlubokou krizí. Lidé tam vyhlíží zachránce, „Spasitele“. A tak není divu, že se vzdělaní muži této oblasti ohlížejí po východisku. Do situace očekávání pomoci od božstev shůry přichází „zašifrovaná“ nebeská zpráva. Mágové astronomický úkaz rozluští jako zprávu o narození významného Krále. Zářivá hvězda byla pro ně takovou výzvou, že nemohou zůstat sedět doma. Po měsících pozorování, výpočtů a úvah se vydávají na dalekou cestu.

Chtějí najít Krále a poklonit se mu. To je smysl jejich cesty. Na setkání s královským dítětem jsou dobře připraveni. Neshánějí na poslední chvíli dárky ve výprodeji. Mají královské dary: zlato, kadidlo a myrhu (Ž 72,10.11.15; Iz 45,9 + 60,6).

Opravdové Vánoce – radost z Ježíše
Vzdělaní cizinci se nedali odradit pozdvižením v Jeruzalémě a pochybnostmi duchovních autorit. Pokračují do Betléma, protože tam se měl podle starých proroctví narodit Mesiáš. Nepřekvapí je tam chudé poměry a obyčejné prostředí. Nekrouť hlavou nad tím, že musí do chléva a že Král je z chudé rodiny. Vědí, že jsou u cíle své cesty a oni ani na chvíli nepochybují o tom, že jsou na správné adrese. Tomu se říká víra! Připomínají nám Simeona, který o něco později vidí v malém Ježíši očekávaného Mesiáše! Mágové z daleka se setkávají s tím, koho hledali. Vzdávají královské pocty Dítěti a kladou k jeho nohám své dary. A přece může někoho napadnout: nespletli se vzácní muži? Vždyť hledali Krále a našli kojence! Jenže když je úkaz na obloze mimořádný, pak cíl, ke kterému je zářivá hvězda dovedla, musí být neméně vzácný. Dítě Ježíš je prostě královské dítě. Teď se mohou učenci zase vrátit domů... Setkání s Králem a uctívání Krále dalo jejich životu nový rozměr. Svými poctami a dary dávají pohanští učenci najevo, že dítě Ježíš se stalo jejich Králem. V tom vidím jeden z důrazů vánočního poselství. Příběhem o putování za

(Mt 2,1–12)

hvězdou jsou všichni zváni k tomu, aby hledali toho, který se narodil v Betlémě jako Zachránce a Král světa, Ježíše Krista.

Jenže o těch našich moderních Vánocích je všechno postaveno „na hlavu“. Skoro všechno se točí kolem našich potřeb, zájmů a přání. Hlavním kritériem povedených Vánoc je naplnění našich tužeb. Snažíme se sice udělat radost lidem kolem, rozdáváme dárky, přejeme radost, zdraví i pokoj. Ale pozornému pozorovateli neunikne, že v tom vánočním „kolotoči“ se Král Ježíš nějak ztrácí. Je středem pozornosti o Vánocích opravdu Ježíš Kristus? Klaníme se Kristu, oslavujeme Jeho anebo se všechno točí více méně kolem našich zájmů, přání a nálad?

Možná je koronavirová krize se svým sevřením příležitostí k tomu, abychom hledali novou a autentickou podobu křesťanských Vánoc. Nemohli jsme na adventní koncert, nešli jsme na půlnoční, místo účasti na slavnostní bohoslužbě jsme seděli u počítače a sledovali on-line vánoční program svého nebo jiného sboru. V situaci, v jaké v naší zemi jsme, to je i v nastalém roce příležitost, kterou můžeme využít.

Vždyť už na „mudrcích z východu“ vidíme, jakým může být setkání s Kristem darem. Opravdu není na světě nic vzácnějšího než se setkat s Kristem, uvěřit v Krista, sloužit Kristu a oslavit Krista. To jsou pak Vánoce celý rok – od rána do večera. Soli Deo gloria!

Bronislav Kaleta

Kde potkáš Krista?

Pokračování ze str. 1

všichni jsou od Krista vzdáleni miliony světelných let. Kde by se tedy v jejich tváři měl vzít? A jak je k tomu všemu ještě milovat?

Sloužit, pracovat pro blaho postižených, to jsem věděla, že je dobré. Věděla jsem, že v mém srdci je dost soucitu, vcítění i spoluúčasti, že v mé hlavě je dost vědomostí a v mém těle dost vitality, abych to ustála. Jenže Matce Tereze bylo v té době kolem sedmdesáti let, neměla žádnou univerzitu a vážila sotva 45 kg. Byla skoro podvyživená, žila v nelidském podnebí a v prostředí plném nemocí, špíny a utrpení. Já si udržovala duševní i fyzickou kondici pravidelným cvičením a plaváním, živená jsem byla až moc dobře a utrpení jsem znala takřikajíc z rychlíku.

Jednoho úplně obyčejného dne jsem odešla ze svého pracoviště na poštu. Na chodníku přede mnou upadla nějaká babka a vypadalo to, že se sama nezvedne. Snažila jsem se jí pomoci, ale vůbec jsem s ní nehnula, jak byla bezvládná. Stoupla jsem si vedle ní a vztekle řvala na netečné lidi, co chodili kolem, aby mi pomohli. Nakonec jsme nějak zvládli ji položit a něčím podepřít, letěla jsem na poštu zavolat záchranku, byla jsem úplně nepřičetná, jak mě štvála ta lhostejnost a pomalost kolem mne. K bábině jsem se vrátila a všimla jsem si, že je nějak umazaná a že má odřené ruce. Měla jsem v kapsičce saka u kostýmu takový ten parádní kapesníček s vyšíváním, který se tehdy nosil. Jinak jsem u sebe nic neměla. Vzala jsem s lítostí ten kapesník a otřela jí pusou a ty zakrvácené ruce. Nejdříve se mi dělalo trochu nanic a pak - pohlédla jsem jí do obličeje - a on tam byl! Nevím, jak se to stalo, díval se jakoby skrz ten vrásčitý ušmudlaný obličej a měl tak nádherný pohled, že jsem se nemohla ani nadechnout, sevřelo se mi hrdlo a do očí se tlačily slzy. A moje myšlenky se ptaly - to jsi ty, Pane? Pak se obraz rozplynul, zůstala báбина, já a ještě saniták, který se ptal, jestli jsem přibuzná. Zavrtěla jsem jen hlavou a té stařence, když mi chtěla vrátit kapesník, jsem pohládila tvář a řekla jí, ať si ho nechá na památku. Ani nevím, jak jsem to myslela. A tak jsem viděla Krista poprvé, Na Karlínském náměstí v Praze.

Asi o rok nebo dva později jsem přijela do Klobouk,

do zařízení pro postižené lidi, které se jmenuje Betlém. Duchovní službu zde, pokud vím, vykonává evangelická i katolická církev, i když hospodářsky je Betlém veden Diakonií. V té době tam byl na návštěvě zakladatel evropské Archy, bývalý žoldák a později kněz Jean Vanier. Něco jako Matka Tereza v chlapském vydání, ale ne zas tak docela. Přece jenom působil v trochu odlišných podmínkách. A byl tam také Jirka. Když jsem poprvé Jirku uviděla, málem jsem omdlela. Za čtyřicet let svého života jsem viděla děti bez rukou, bez nohou, s obrovskými hlavami, děti, které se nemohly hýbat. Viděla jsem i spoustu dospělých se všemi možnými i nemožnými vadami, různé znetvořené, ale Jirka předčil všechny mé zkušenosti. Je to z prvního pohledu nehezky vousatý skřítek neodhadnutelného věku, který leží v dětském kočárku, je podivně zkřivený a každou končetinu má nějak jinak divnou. A v té malé hlavičce nemůže být rozumu ani za pětník. Byla jsem ráda, když už jsem mohla od tohoto člověka odejít.

Druhý den byla katolická mše, které se zúčastnili obyvatelé Betléma i my, kteří jsme si přišli poslechnout Jeana Vaniera. Protože špatně vidím, nasoukala jsem se v kostele hned do první řady, aby mi nic neušlo z toho slavnostního dění. Ironií bylo, že přímo před moji lavicí zaparkovali kočárek s Jirkou. Snažila jsem se dívat na krásnou výzdobu barokního kostela, ale oči mi pořád sklouzávaly na tu znepokojující bytůstku. V průběhu bohoslužeb jsem chvílemi uvažovala nad smyslem přítomnosti - podle mne zcela neúčinné a retardované - miniaturní muže na velmi dlouhých bohoslužbách, spojených navíc s poměrně náročným svědectvím Jeana Vaniera o jeho životě v komunitě mentálně postižených, tedy v Arše. Často se zmiňoval o tom, že ve tvářích svých světců vidívá Kristovu tvář. Že by se osobně znal s Matkou Terezou a teď ji cituje? Když končil program, přistoupil Vanier ke kočárku, poklekl vedle něj a požehnal Jirkovi. Úplně jsem ztuhla překvapením. Bylo to gesto, které znám, ale které nabylo zcela posvátného významu a jakési tajemné až magické krásy a pokory.

Delicie Nerková
Dokončení přístě

Cesta světla

Jan Amos Komenský poslední biskup Jednoty bratrské, nejvýznačnějšího církevního společenství, které vzniklo z reformace Husovy. Duchovnímu otci Jednoty, Petru Chelčickému byla pravou hlubinou bezpečnosti, životního klidu, osobní víra v Boha, osobní styk s ním, v něhož věřil, jímž žil.

Jan Amos Komenský v tom byl s Chelčickým zajedno. Chelčický se však zvláště soustředil na požadavek věrnosti k čistému zákonu Kristovu, byl to mystik, který se nezajímal o svět a podle odborníků i světem pohrdal.

Ne tak Komenský, jemuž je svět Božím světem, poněvadž jej pokládá za Boží dílo a pole v němž Bůh roztvívá a uskutečňuje svůj plán. Z toho rostly jeho snahy náboženské a církevní, pedagogické i vědecké. V Bohu nalézá jednotící princip poznání. Rozum bere jako vzácný Boží dar. Tento pohled nutí Komenského, aby usiloval o lepší svět a o stálé a obecné zlepšování světa. Tím se odlišuje od onoho pojetí a směru v náboženství, který je přesvědčen, že člověk je od základu, od kořene, radikálně zkažený hříchem a tudíž neschopný ničeho dobrého, vlastně ani ničeho lepšího.

Komenský je přesvědčen, že člověk stvořený k obrazu Božímu je dalek dokonalosti a potřebuje tudíž Božské pomoci, ale i přes hříšný pád mu zůstala vnímavost pro Božské dobro, především schopnost pochopit Božskou pravdu rozumem a rozhodnout se pro ni svobodnou vůlí. Člověk má vrozený smysl pro pravdu a dobro, Božskou pomoc však potřebuje stále, ale s Boží milostí a jeho pomocí dokáže mnoho. Proto jeho úsilí, jeho neochvějná naděje, že cesta k lepšímu světu je ve všenápravě věcí lidských a tuto cestu nazývá Cesta světla to jest, jak píše na titulní straně stejnojmenné knihy:

*promyšlené pátrání
jak v blížícím se soumraku světa
úspěšně šířit světlo rozumu, moudrost,
po všech myslích všech lidí
a po všech národech*

Sám píše: v době kdy jsem i já musel opustit svou vlast (1628) a našel jsem útočiště v polském Lešně, se v mém srdci zrodilo přání podobné přáním Davidovým, že jsem volal: *„Sešli Bože své světlo a svou pravdu, aby mne vedly a dovedly na tvou svatou horu do tvých příbytků.“* (Ž 43,3) Bylo to tehdy, když byla zpustošena má vlast, církev a školy. Když pak brzy plameny válek zachvátily také sousední říše a potom Evropu a hrozila zkáza všemu křesťanstvu, nemohlo mne nic více utěšit, než dávné sliby Boží o světle, že konečně přece jen překoná tmu.

A tu jsem si myslel, že bude-li požadována nějaká účast lidí, nebude to nic jiného než, aby mládež, která má být vyproštěna z labyrintu světa byla vyučována a pozvolna byla vedena mysl lidí ze tmy na světlo, na jedinou prostou cestu věčné pravdy. Cesta světla však byla napsána až v Londýně roku 1642, kam byl pozván tamnějším parlamentem, který měl s ním velké plány, ale sešlo z toho, protože tam vznikly nepokoje, které vedly k revoluci a svržení krále a byla nastolena, na krátký čas, republika v jejímž čele stál Oliver Cromwell.

Hned v první kapitole Cesty světla píše: Svět je školou Boží moudrosti. Podle samého záměru Stvořitele

není svět ničím jiným než předehtou věčnosti, tj nižší školou, do níž jsme posíláni dříve než vstoupíme do nebeské akademie. Proto také Bůh tuto svou školu štědře opatřil svými knihami a dal nám tři knihy:

První a největší knihou Boží je viditelný svět, popsany tolika písmeny, kolik je v něm vidět Božích tvorů. Druhou knihou je člověk sám, stvořený k obrazu Božímu. Jemu je vdechnut dech Božího života, tj rozumná duše, která se stala měřítkem všech věcí. Z toho se neomylně přesvědčuje, že Bůh je svrchovaně dobrý. Právem je tedy Boží kniha dána člověku ne před oči, jako ona velká kniha světa, nýbrž do samotného srdce.

Přidal pak Bůh do jeho ruky třetí knihu jako komentář knihy vnějšího světa, a jako vodítko vnitřního světa, svědomí – Svatá Písma. Jimi zde i tam osvětluje některé skryté věci a vysvětluje pravé cíle a užitek všech věcí.

V této troji knize Boží je zahrnuto a jasně předloženo k užítku všech všechno, co my lidé potřebujeme buď vědět, nebo neznat. Všichni mají první knihu na očích, druhou v srdci. Kéž by také všichni brali rádi do rukou třetí knihu, prohlíželi ji očima a nosili v srdci! Kéž by rádi ze všech těchto knih čerpali pravé světlo pravé moudrosti!

Píše dále: Žel, že tato škola světa se tak velice odchýlila od úmyslu Stvořitele! Nelze tedy lidskému rodu přát nic prospěšnějšího, ani nelze nic vznešenějšího projednávat na radě moudrých, než aby bylo možné nalézt (za pomoci Boha, který nás již lituje) nějakou účinnou cestu, jak odstranit z lidských duší odpornou tmou nevědomosti a různic a uvést na svět jas moudrosti. Tak mocné světlo po tak velkých temnotách může roznítit jedině ten, kdo, jako na počátku světa poručil vnějšímu světlu, aby zazářilo z temnot světlo vědění a slávy Boží v podobě Ježíše Krista. Vždyť nezvěstujeme sami sebe, nýbrž Krista Ježíše jako Pána, a sebe jen jako služebníky Ježíše Krista. Neboť Bůh rozkázal, ze tmy ať zazáří světlo, osvítil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově (2 K 4,5-6). Nyní je třeba ukázat, že nicméně není nevhodné synů světla, aby i oni sami ve svých touhách a snahách přemítali o východu onoho světla a vyhledávali jeho cesty a podoby vším možným způsobem. Každé dobro, které si křesťané smejí přát a od Boha žádat, to také smejí hledat, poněvadž právě ten, kdo řekl žádejte, řekl také klepejte a hledejte (Mt 7,7). Kdybychom sice žádali, ale zároveň nehledali a neklepali, řeklo by se, že pokoušíme Boha. Osvětleme to příklady.

Ježíš, náš Pán nás učil modlit se: *Otče náš, posvěť se jméno tvé.* Kdyby se však někdo jen modlil a nechtěl současně i opravdu dbát, aby také sám posvěcoval Boží jméno a aby jiní všemožným způsobem je posvěcovali, řeklo by se, že se posmívá Bohu. Tak tedy, když se nám ukládá, abychom se modlili *Přijď království tvé,* ukládá se nám zároveň, abychom sami hledali království Boží (Mt 6,33). Když se modlíme *Bud' vůle tvá* nemíníme tím, aby ji Bůh bez našeho vědomí v nás konal, ale, aby nám dal vůli konat všechny jeho záměry. O to jsme povinni tak opravdově usilovat, jak opravdově se

„Nezbytně špatný musí být stav státu či náboženství, jehož bezpečnost závisí na nevědomosti a otroctví poddaných.“
JAN AMOS KOMENSKÝ

modlíme. Když říkáme *Chléb náš vezdejší dej nám dnes*, nemá to ten smysl, abychom v nečinnosti očekávali, až nám bude z nebe seslán chléb, ale aby Bůh připojil své požehnání, když každý svou práci si hledí dobýt chléb a pak je v potu tváře pojídá. Tak když se modlíme *Odpusť nám naše viny*, zavazujeme se zároveň nedopouštět se hříchů, nebo, kdyby se nám to vinou naší křehkosti přihodilo, hned opustit cestu hříchu a navrátit se k předsevzetí nehřešit. Když říkáme *Neuveď nás v pokušení*, zavazujeme se tím, že se nebudeme sami do pokušení vrhat a pokoušet Boha. Když konečně říkáme *Zbav nás od zlého*, zároveň se učíme a zavazujeme, že se budeme zlu vyhýbat a dáme si pozor, abychom do něho neupadli.

Jak bychom tedy stejně nepochopili, že když máme naději na nápravu pokažených věcí a žádáme si ji od Boha, že se také zároveň zavazujeme jí pomáhat? Namítne-li někdo, zda bude v lidských silách zaměřit paprsky pravdy k osvětlení obrácení lidských srdcí, odpovíme: Jedině Otcí světél náleží osvěcovat srdce. Máme však proto čekat, až se to stane zázrakem? Což nemáme zároveň chápat se prostředků, které poskytuje Bůh? Nezbyvá tedy, než aby nikdo neodpíral Bohu své přispění tam, kde se domnívá, že může vykonat něco veřejně prospěšného. Musíme být opatrní na lidské autority. Čerpejme své vědění a víru z pravých zdrojů – z knih přírody, Písma a svědomí a to vlastními svými nádobami - vlastními smysly, vlastním rozumem, vlastní vírou.

K dosažení stanovených cílů všeobecného ozáření, všeobecné nápravy, jsou nutné čtyři prostředky: nové a universální knihy, nové universální školy pro všechny, nový universální sbor učených mužů, kteří budou promýšlet nové cesty a budou služebníci světla a universální a nový jazyk, který bude mít za úkol se dorozumět na celém světě, když je na světě tolik různých jazyků.

Vize Jana Amose Komenského bylo, že vzdělání pro všechny, od nejútlejšího věku může, přinést mír a pokoj na zemi. Uvědomuje si, že vzdělání musí zahrnovat nejen hromadění vědomostí, ale má vychovávat člověka i a to hlavně v oblasti mravní, morální a duchovní. Šlo mu především o to, aby vypěstoval z lidí dítky nebeského Otce. K tomu, aby se všechny jeho záměry uskutečnily, je třeba prosit Boha, aby byly opraveny stezky těch, kdo přebývají na zemi a aby se lidé moudře naučili tomu, co se Bohu líbí a zachovávali to. Myšlení Komenského tak má ráz praktického zaměření na nejzávažnější otázky života společenského, mravního a duchovního. Pro něj je Bůh středem všeho a tak se Komenský dostává ke křesťanskému cíli.

Tak jako křesťanství přímo nutilo Komenského, aby usiloval o lepší svět a o stálé a obecné zlepšování světa, tak je to také výzva i pro nás křesťany a naše církve dnes, abychom se na této velké výzvě podíleli každý svým drobným osobním přispěním a byli tak součástí toho grandiozního plánu nápravy věcí lidských, neboť i dnes naděje stále trvá.

Dle různých pramenů Jan Trmka

Čekáním k radosti

Betlémští pastýři a cizokrajní mágové asi patří k těm nejznámějším postavám, které se objevují u narození Božího Syna Ježíše. O několik dnů později na scénu vánočního příběhu vstupují také zástupci židovské církve, zbožný Simeon a prorokyně Anna. Pán Bůh se postaral o to, aby jeho církev byla u toho, když přichází Zachránce a pravý král Ježíš.

BOŽÍ MUŽ SIMEON

O Simeonovi toho moc nevíme. Je o něm napsáno, že byl spravedlivý a zbožný. Má tím být řečeno, že se jedná o muže, který to s Bohem myslel vážně a duchovně se osvědčil. Dále o něm čteme, že „očekával potěšení Izraele“. Slovy „potěšení Izraele“ se v Izraeli označovala Boží zaslíbení. Totéž, co čteme o Simeonovi, se dá pravděpodobně říct o všech pravověrných Židech v Izraeli té doby, kteří znali Boží sliby a žili očekáváním Mesiáše. Na rozdíl od ostatních je o Simeonovi ovšem ještě napsáno, že „Duch svatý byl s ním“. Vypadá to tak prostince, ale ve skutečnosti to znamená něco velmi důležitého. Simeon žije svůj život pod vedením Ducha svatého. Dává Pánu Bohu ve svém životě prostor a ten ho prostřednictvím svého Ducha vede po svých cestách, až ho dovede k setkání s Mesiášem.

Kdo jste už nějakou dobu křesťanem, pak víte, že Duch svatý je plachý průvodce. Nekřičí a nemanipuluje. Mluví tiše, a proto ho občas neslyšíme. Když pak neposloucháme jeho rady, jeho vliv v našem životě slábne a my se můžeme vzdalovat Bohu. Simeon byl ovšem vnímavý Boží člověk. Od ostatních se lišil ještě tím, že Boží Duch ho ujistil o tom, že nezemře dřív, dokud se nesetká se zaslíbeným Mesiášem. Díky tomu nebyl nikdo jiný připraven na setkání s Mesiášem lépe, než Simeon.

PROROKYNĚ ANNA

Poněkud v Simeonově stínu stojí Anna. Také o ní je toho v Bibli málo. Jako mladá žena prožila sedm let v manželství a pak ovdověla. Jako mladá vdova už nehledala znovu naplnění svého života v dalším manželství a mateřství. Rozhodla se pro život s Bohem a asi 60 let žila v chrámě. Náplní jejího života byly modlitby a posty. Dnešní člověk bude u toho asi kroutit hlavou. Kdo nepoznal požehnání modlitby a vliv postu na svůj život, neporozumí takovému rozhodnutí. Život plné oddanosti Bohu bez manželství, rodiny, civilního zaměstnání a dalších zájmů není určitě pro každého. Ovšem tam, kde Pán Bůh člověka vnitřně přemůže a k životu takové oddanosti vede a vystrojí, tam se jedná o důležitou službu církvi a světu. Neuzavírejme se Božímu vedení a nechme se formovat a vést, i když cesty, které se před námi otevrou, budou úplně nové a neznámé. Anna je ženou, která dala Bohu své mládí, své sny a naděje a v tomto odevzdání našla plnost, radost a požehnání svého života. Tím se stala výraznou osobností své doby a stojí vedle Simeona jako svatý Boží člověk.

ZVLÁŠTNÍ SETKÁNÍ

Simeon a Anna mají tu výsadu, že se osobně setkávají s dítětem Ježíšem. Toto setkání je jiné než pozdější setkání s dospělým Ježíšem, o kterých píšou evangelisté. To už lidé podle Ježíšových kázání, uzdravení a dalších divů vidí a tuší, že s Ježíšem je Bůh. Simeon a Anna vidí zatím „jen“ bezbranné dítě, které nemluví a nijak se neprojevuje. Není na něm vidět vůbec nic, podle čeho by bylo poznat, že je to Boží Syn a Zachránce světa. A přesto Simeon bere dítě od rodičů do náručí a zpívá svůj chvalozpěv „Nunc dimittis“ (*„Nyní propouštíš svého služebníka...“* – L 2,29). Zpívá o Boží spáse, o novém začátku, o světle a naději pro Izrael a všechny národy. Takovou píseň mohl zpívat pouze člověk plný Božího Ducha. Zatím malý Ježíš ještě neotevřel ústa, aby cokoliv pověděl anebo někomu pomohl a Simeon z Božího vnuknutí zpívá o velkých Božích skutcích, jako kdyby je viděl na vlastní oči! Podle čeho poznává Simeon v dítěti Mesiáše? Má dítě Ježíš „svatozář“ nebo nějakou „auru“? Nic takového. Simeon okamžitě poznává, že drží v náruči Toho, kterého celý život vyhlížel a čekal díky vedení Ducha sv., který byl v něm. Aby se mohl Simeon setkat s Ježíšem, musel být v rozhodující chvíli na správném místě. To vyžadovalo každodenní poslušnost, každodenní očekávání na Boží pokyny a rady. Ve 27. v. čteme: „A tehdy veden Duchem přišel do chrámu...“. To je klíčový okamžik. Protože Duch svatý znal velmi dobře Ježíše, mohl Simeonovi naprosto neomylně ukázat, že malé dítě je Mesiáš.

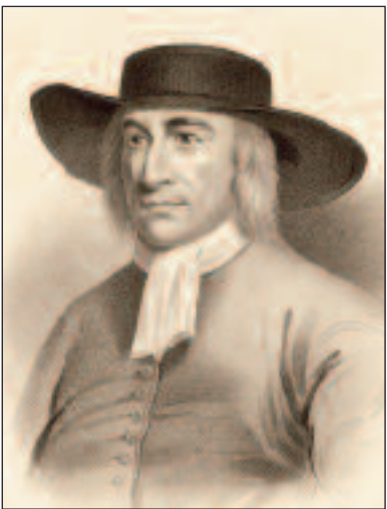
Podobně prorokyně Anna *„chválila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kteří očekávali vykoupení Jeruzaléma“* (v. 38). Co znamená pro oba setkání s Ježíšem? Je to jedinečná zkušenost se živým Bohem, povzbuzení ve víře a ujištění o tom, že Bůh je věrný a že ve svém Mesiáši přichází svému lidu i světu na pomoc. Nic většího a vzácnějšího už Simeona a Annu nemůže potkat. Teď už mohou klidně odejít a zemřít. Simeon a Anna jsou pro nás příkladem a povzbuzením: svou oddaností Bohu a věrností v očekávání na naplnění Božích slibů. Jako Boží děti a Kristova církev se potřebujeme učit čekat trpělivě a radostně jako oni. Na co, když už Boží Mesiáš přišel? Na jeho druhý, slavný a konečný ADVENT. Na den, kdy Syn člověka přijde v oblacích s velkou mocí a slávou (Mk 13,26). Myslíme na Ježíšovo slovo „Bďte tedy, protože nevíte, v který den váš pán přijde“ (Mt 24,42) a prosíme o pomoc Ducha svatého. Ten může k Boží slavné budoucnosti dovést nejlépe.

Bronislav Kaleta

Kvakerský kazatel George Fox

(ČERVENEC 1624 DRAYTON – 13. 1. 1691 LONDÝN)

George Fox byl synem tkalce, učil se obuvníkem a obchodníkem, ale živil se také jako pastýř. V r. 1643 měl duchovní zážitek, který určil jeho další život: uvěřil ve vnitřní světlo, které se mu stalo druhou autoritou vedle Písma svatého. Svůj poznatek hlásal v Anglii, v Německu, v Nizozemí a v Severní Americe. Získal četné stoupence, kteří stejně jako on snášeli příkoří, bití i žalář. V r.1649 se oženil s vdovou Margarethe Fellovou, a ta mu byla pevnou oporou po celý život. Od r. 1658 se Foxovi přívrženci, "kvakeři", organizovali jako "Společnost přátel (světla)"; zastávali přísné mravy, odmítali přísahu, násilí, válku, nerovnost mezi lidmi a propagovali obětavou pomoc bližním v nouzi. Z Foxových následovníků je nejznámější William Penn (1644-1718), po němž nese jméno americká Pennsylvánie. Tamní demokratická ústava s kvakerskými rysy se stala vzorem pro ústavu USA. Ve Foxově literární pozůstatosti jsou spisy, poznámky a dopisy, v r.1694 vyšel Deník života G. Foxa.

Pravdomluvnost, úcta k druhým, služba potřebným a mírové snahy jsou trvalým přínosem i pro nás a celé lidstvo.

Bohuslav Vik

Smutné zprávy

V prosinci 2020 nás opustila řada známých osobností. Mezi nimi známý evangelický farář **Svatopluk „Sváta“ Karásek** - písničkář, na počátku 21. století poslanec Poslanecké sněmovny za US-DEU, později neúspěšný kandidát do senátu za Stranu zelených (18. října 1942 - 20. prosince 2020). Rozloučení se koná 23. ledna od 15 h v evangelickém kostele u Salvátora v Praze 1. Další byl **Václav Lamr** - výtvarník, který se věnoval malbě, grafice, kresbě a ilustraci, autor aforismů, básní, povídek, reportáží, komentářů a biblických analýz (25. dubna 1943 - 17. prosince 2020). Bratr Václav Lamr dlouhá léta podporoval akce Kostnické jednoty, každoročně stával 21. června na Staroměstském náměstí a v chrámu sv. Mikuláše na pietním shromáždění k výročí popravy 27. představitelů stavovského odboje a účastnil se i protestních shromáždění proti vztyčení mariánského sloupu.

Václav Lamr

Bratr farář **Jan Pokorný** se narodil skoro stejně jako Českobratrská církev evangelická - 18. prosince 1918. S Českobratrskou církví evangelickou ho nepojilo jen téměř shodné datum narození, ale především přes padesát let věrné služby ve sborech Brno I. a Prosetín u Bystřice nad Pernštejnem. A po dvě období také v synodní radě jako náměstek synodního seniora. Bratr Jan Pokorný zemřel 20. prosince 2020 ve věku 102 let. Poslední rozloučení proběhlo v Brně v kostele J. A. Komenského (Červený kostel) 29. prosince 2020. Obřad bylo možno sledovat i na www.cervenykostel.cz.

Jan Pokorný

„Do budoucnosti vám přeji: nebojme se, postupujme statečně kupředu ve šlépějích Pána Ježíše Krista, plně mu důvěřujeme, nedějme se svést z jeho cesty. Jen když on vede svůj lid, tak nikdo a nic mu nemůže zabránit v cestě do budoucnosti...“: těmito slovy pozdravil plný sál pražského Obecního domu, kde si ČCE připomínala 100 let od založení. (hb)

Kdo chrání mlád'ata?

Ve fejetonu Skvělí rodiče jsme se už zabývali obětavostí rodičů, jaká se projevuje i u dost roztočivých tvorů. Přesto bych se ještě rád vrátil k tomu, jak dobře se mají mlád'ata – „dětí“ savců. Dočetl jsem se totiž, jak naopak dopadly děti známého francouzského filosofa z 18. století, který psal často o správné výchově. Jean Jacques Rousseau, který je považován za pedagogického reformátora, měl se svou negramotnou družkou pět dětí, které všechny postupně odložil do nuzného sirotčince, kde pravděpodobně záhy zemřely. Tento otřesný případ rozporu mezi rodičovskou teorií a praxí mě ponoukl k tomu, abych spolu s vámi nahlédl do rodin všelijakých roztočivých i nebezpečně vyhlížejících savců.

Samička *sysla obecného*, když odkojí svá mlád'ata – může jich mít až devět – a jsou už čile pohyblivá, je hlídá z vyvýšeného místa. Při sebemenším náznaku nebezpečí je varuje hlasitým hvizdem, aby rychle zmizela v noře. Samička i sameček roztomilých afrických ušatých lištiček, zvané *fenek*, vychovávají společně dospívající mládež, která je od devátého měsíce života schopná se o sebe starat. Často však zůstávají po nějakou dobu se svými rodiči a pomáhají jim vychovávat další generaci. O *damanech*, exotických afrických zvířatech podobných králíkům s krátkými ušima, máme dokonce jedno z biblických přísloví: *Damani, národ bez moci, a přece si staví obydlí ve skalách* (Př 30,26). Podoba s králíky spletla Kralické překladatele, ale zoolog nás poučuje, že drobní damani jsou příbuzní slonů! Jejich odstavená mlád'ata zůstávají s rodiči asi 16 měsíců až do pohlavní dospělosti. Pak se teprve vydávají zakládat další kolonie. Když už jsme v Africe: skvělá máma je také samice *nosorožce dvourohého*.

obývají složité systémy podzemních brlohů společně s králíky, někdy i s liškami. Samice porodí v únoru až čtyři mlád'ata, pro které si vyhrabala zvláštní „místoprost“". Po osmi týdnech kojení začínají v doprovodu matky vylézat ven a prodělávají školení v hledání potravy. Matka je odstává až po čtyřech měsících, ale ještě na podzim je možno vidět celé rodiny pohromadě. Mladí dospívají až dva roky. Podobně tajemnými živočichy jsou pro nás *myšky drobné*. To je dáno jejich malými rozměry a skrytým životem mezi stojatými travinami a rákosem. Jejich tělíčka pokrytá rezavou srstí jsou jen 5-7 centimetrů dlouhá; stejně dlouhý mají i ocásek, který dokážou omotávat kolem stébel rostlin. Tak si zajišťují stabilitu a uvolňují všechny čtyři nožky ke šplhání a k práci. To jim umožňuje splétat kulovitá hnízda, měřící v průměru jen 8-10 cm, zachycená na stéblech až metr nad zemí. V těchto „stavbách“ podobných ptačím jsou schopné zrodit a vychovat až šestkrát do roka vždy 3-8 mlád'at. Přes tuto fantastickou plodnost, typickou

matčinou srstí až k ústí jejího břišního vaku. Matka mu lízáním srsti ukazuje správnou cestu. V jejím vaku najde mládě mléčný struk, přisaje se k němu, a visí na něm asi 70 dní, živí se a roste. Po pěti měsících začíná vykukovat z matčina vaku a při váze asi 3,5 kg si troufá úkryt chvillemi opouštět. Mateřským mlékem se však živí až do věku jednoho roku. Tak se stává, že zatím, co se v mateřském vaku vyvíjí maličké mládě, druhé už vesele poskakuje venku a do vaku si přichází jenom na mlíčko. Pro dospělejšího potomka už je tam připraven zvláštní struk s mlékem vyšší tučnosti, aby mladík dostával více energie. K postiženému Jóbovi mluvil Bůh také tím, co mohl člověk pozorovat v přírodě. Například: *Můžeš ulovit pro lva kořist a uspokojit lačnost lvčat, když se krčí v peleších?... Znáš čas vrhu skalních kozorožců? Opatrovals laň, když rodí?* (Jób 38, 39-40; 39, 1). Trpící člověk si může pozorováním tvorů uvědomit, že nic, tedy ani jeho trápení, se nevymklo z rukou Stvořitele. Také zvířecí péče o mlád'ata může povzbudit unavené a někdy i zklamané lidské rodiče v zápasích o budoucnost jejich dětí.

Pavel Javornický

Inzerce

FS ČCE v HRONOVĚ NABÍZÍ K PRODEJI SBOROVÝ DŮM v Tisu v Orlických horách (270 m²) a k němu příslušející pozemky (6539 m²). Cena 3150000 Kč. V případě zájmu církevních organizací či spolků dohoda o ceně možná. **Adresa domu:** Tis č. p. 19, 549 01 Nové Město nad Metují. Fotografie a historie domu na: www.tis.evangelnet.cz, bližší informace pak na tel.: 737 925 710, popř. e-mailu: hronov@evangelnet.cz

č. 1

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace: Soukenická 15, 110 00 Praha 1, tel.: + 420 770 624 052, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 592 Kč, jednotlivé číslo 13 +3 Kč. Č.ú.: 2101709261/2010
Redaktorka: Helena Bastlová
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů. Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Tiskne: Grafotechna plus, s. r. o. Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p. bezplatná infolinka 800 300 302
adresa pro písemný styk: Česká pošta oddělení periodického tisku Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: ADLEX s.r.o. Xaveriova 1888/45, 150 00 Praha 5 tel.: 251566451; 603716570 Fax: 251566451, e-mail: adlex@adlex.cz
Registrační číslo MK ČR: E 365 ISSN 0139-505X

K porodu mláďate po patnácti měsících březosti si vyhledá dobrou skrýš v hustém kroví. I když mládě chodí hned pár minut po narození, matka je několik týdnů skrývá a účinně svými rohy zahání mlsné šelmy. Pod její ochranou roste potomek do dospělé velikosti asi sedm let. Trochu tajemná zvířata jsou jezevci lesní, protože po většinu dne zůstávají v hlubokých norách a na sběr a lov potravy vylézají až v noci. Ačkoliv jsou to kunovité šelmy, prokazují i zvláštní snášenlivost: často

pro některé hlodavce, se maminka o své děti stará, krmí je a čistí. Ale už za 16 dnů je tak vypíplá k plné soběstačnosti. Zvláštní „dětství“ prožívají mlád'ata vačnatců, kteří se až na výjimky vyskytují jenom v Austrálii a na přilehlých ostrovech. Je jich celá řada, ale asi nejznámější jsou *klokani*. Tak třeba samice klokana rudého, který je velký jako menší člověk, porodí maličké embrya, které váží někdy pouze jeden gram. Má však přední nožičky a je tedy schopné vyšplhat

